

Profesor

Odkedy mu zomrela žena, prepadával ho pocit, že na niečo zabudol. Vznášalo sa to nad ním ako opar a nemohol sa hozbaviť. Keď sa ho tie myšlienky zmocňovali, vzdychajúc sa dvíhal zo svojho ošúchaného kresla a šuchtavo sa presúval po byte, aby skontroloval, či nesyčí plyn, netečie voda, dvere sú zamknuté. Prechádzky po byte mu nevadili, pohyb mu v poslednej dobe dosť chýbal, ale ten pocit, ten ho zadúšal.

Ozvalo sa rytmické klopanie. Tvár sa mu rozjasnila a s úsmevom na tvári sa pobral k dverám rýchlosťou ako mu dovolil umelý ľavý kĺb a titánové klince v pravom kolene.

„Nikolka?“, rečnícky sa opýtal a nečakajúc na odpoveď, bez zaváhania otváral.

„Pán profesor, dobrý deň,“ veselo zašveholilo mladé dievča vo dverách.

Tieseň opadla. Deň sa vyjasnil. Zvieravé myšlienky sa vyparili. Mal toto dievča rád. Od prvej chvíle, ako vkročila do jeho bytu a vpadla do jeho životamu vniesla závan jari. Spomenul si, ako mu úradníčka z úradu sociálnych vecí navrhla pomoc a on junajprv urazene odmietol.

Potom spadol zo schodov a keď sa vrátil z nemocnice musel porazenecky prijať výpomoc. Prišla Nikolka. Obriadila ho, vyčistila kuchyňu, povysávala, navarila. S teplým jedlom v žalúdku zmizol hlad aj depresia. Každou ďalšou návštevou sa mu zlepšovala nálada. Spriatelili sa. On jej rozprával o svojej niekdajšej práci na fakulte, o zaujímavostiach vo vede, o knihách, o študentoch a niekedy aj o svojej žene. Ona mu rozprávala o beznádeji po odchode matky, o strachu, s ktorým po nociach čakávala na otca, kým sa vráti z krčmy, o zvratkoch, ktoré po ňom musela čistiť, o dusivom zápachu v byte, neustálom nedostatku peňazí a lásky a aj o úľave, čo sa jej zmocnila, keď stála nad hrobom so studeným telom jej otca v lacnej truhle zaplatenej mestom.

Čítaval jej z kníh, odpovedal na jej zvedavé otázky, poučal ju, radil, povzbudzoval, motivoval. Pokúšal sa vliať všetky informácie, ktoré nazbieral počas svojho života do duše svojej poslednej študentky.

Vážila si starého pána. Obdivovala jeho um a dosiahnuté výsledky. Bol to jej profesor. Ozajstný profesor, ktorého prijal aj samotný prezident. Nie taký hocijaký, samozvaný zo strednej školy. Fotku, na ktorej si podáva ruku s Husákom, mal vyvesenú v rámičku na čestnom mieste v obývačke. Bol na nej zvečnený v zle padnúcim tmavom obleku, vysoký, mierne naklonený s tajomným, vedeckým úsmevom a natiahnutou rukou k prezidentovi.

„Boli ste fešák,“ zhodnotila Nikolka a profesor sa nepresvedčivo bránil.

„Ale kdeže. Už vtedy som bol starý. Aha, dokonca mi vidno sivé bokombrady,“ namietal ale v duchu sa z lichôtky tešil.

Aj keď sa občas Nikolka zdržala, napokon vždy odišla. Ešte s úsmevom na tvári jej z okna zakýval, s dobrou náladou zjedol večeru, a pozrel večerné správy a nejaký dokument na STV2. Avšak ako sa tma predierala cez lamely rolety, dopadlo to naňho opäť. Dlhو sa prevaľoval na posteli. Napokon to vzdal a vzdychajúc sa odšuchtal do kuchyne. Uvaril si lipový čaj, dochutil medom, sadol si v kuchyni a pomaly popíjal. Otvoril okno a vyzrel na oblohu. Bol spln, už druhý za tento mesiac. Trochu sa upokojil ... tak preto nemôže spať. Snažil sa myslieť na dnešný deň, rozveselenú Nikolku, na jej nadšenie aj odhodlanosť. Nikdy nebude dosť pripravená na vysokoškolské štúdium, ale to nevadí. Veľa z detstva zameškala, ale on jej to vráti. Bude sa jej venovať tak, ako sa mal jej otec a matka. Vypál chrbát, už ho tak nebolel. Má znova prečo žiť. V ešte povznesenej nálade dopil čaj a rozhodol sa, že si

pôjde ľahnúť. Premkli ho mierne obavy. V duchu sa vyhrešil. Predsa sa nebude báť ľahnúť si do vlastnej postele!

S pevným odhodlaním vstal, statočne prešiel cez chodbu, ale v obývačke ho dosiahla zvyčajná tieseň. Myšlienky mu zabľúdili a rozbehli sa vlastnou cestou. Očami bezradne zabľúdil po starej nábytkovej zostave.... K skrini, ktorú nebožka najviac milovala. Tvrdila, že je nadčasová. Mala pripevnené zrkadlo z vnútornej strany, večne sa tam vytrčala. Komoda, do ktorej ukladali všetky nepotrebnosti, aby neboli na očiach. Knihovníčka so starými knihami. Už ich nikto nečíta. Už po nich nikto nesiahne. Ani on. Už na to nemá oči. Spohodnel. Radšej si zapne televízor, farebný, s ovládačom. Jasné farby, čistý zvuk, pohodlné ovládanie. Zahľadel sana stolík pod televízorom, potom na starý koberec s perzským vzorom. Nebožká ho tak veľmi chcela. Od rána stáli rad v tuzexe a napokon si ho víťazoslávne odniesli domov na pleciach.

Chcel sa pohnúť ďalej, ale akokeby do koberca zapustil korene. Nechcel ho pustiť. Chytila sa ho triaška, strach, bezradnosť. Studený pot sa mu perlil na čele, no nebol schopný zdvihnúť ruku a utrieť si zrosené čelo. Načo zabudol, že nemá kľud? Keby žila nebožká, tá by mu všetko vytmavila. Zdvihla mandle, že sa zaoberá taľafatkami, a poriadne nič neurobí. Ona by vedela, čo a ako. Všetko vybavila, zariadila, na všetko mala odpoveď. Liezla mu tým riadne nanervy. Ale musel priznať, že bez nej sa cíti ako cudzinec vo vlastnom byte. Bojí sa byť doma a bojí sa ísť von. Zakaždým, keď vyjde na ulicu, zdá sa mu, že ho presťahovali. Nič nie je rovnaké, ani budovy, ani autá, ulice a ľudia už vôbec nie. Nespoznáva nikoho a nič. Decká mu zdravia a on ani nevie, čie sú. Dospelí sa mu prihovoria, ale nepozná ich. A kam zmizli susedia, ktorých poznal? Ešte že má svoju Nikolku.

Opäť mu pohľad pritiahla nebožkej skriňa. Bola tmavo mahagónová, kedysi oslnivo lesklá, teraz už len matne zazerala zo svojho miesta v prítmí hľbokej noci. Nechcel ísť k nej, no nohy sa sami pobrali tým smerom. Triasol sa na celom tele. Z čelasa mu v cícerkoch rinul pot. Rozbolel ho kľb aj koleno, hlavu mu stískal neviditeľný pancier, ale šiel. Šuchtal sa k skrini, neochotne, priťahovaný ako magnetom. Zastal pred skriňou. Prinútil sa natiahnuť ruku a neochotne v pravej dlani zovrel kľučku. Skrútil kľúčom. Pánty protestne zavrzgali. Odvykli od tohto pohybu. Už vyše desať rokov ich nik takto bohapusto nenamáhal. Staré dvere sa otvárali, hrdzavé pánty odušu chrapčali. Keď stíchli, z otvorených dvier sa naňho čosi vyvalilo. Bola to kostra, oblečená v polorozpadnutých kvietkovaných šatách.

Vtedy si spomenul.